

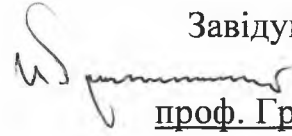
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка**

Кафедра галузевого права та правоохоронної діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

проф. Грищенко В.Г.

«30» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НБП 2.1.2.3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність/напрямок **262 Правоохоронна діяльність**

(шифр і назва спеціальності)

спеціальність _____

(назва спеціалізації)

освітня програма **Правоохоронна діяльність**

(назва)

факультет **історії та права**

(назва інституту, факультету, відділення)

форма навчання **денна, заочна**

(денна, заочна,)

2019 – 2020 навчальний рік

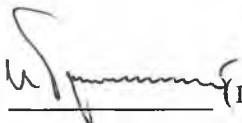
Робоча програма з курсу «Актуальні проблеми кримінального права» для студентів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність.

Розробники: доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук, доцент Драгоненко Анна Олександрівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Протокол від “30” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри (проф. Гриценко В.Г.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна	заочна
Кількість кредитів ESTS – 4	Галузь знань 26 Цивільна безпека	Нормативні дисципліни	
	Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність		
Кількість розділів – 2	Спеціалізація:	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи -	Ступінь вищої освіти: магістр правоохоронної діяльності	Лекції	
		20 год.	8 год.
		Семінарські	
		-	
		Практичні	
		32 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		68 год.	108 год.
Вид контролю:			
екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права» є формування глибоких теоретичних і практичних знань щодо практичного застосування кримінального законодавства України; вироблення у студентів вміння орієнтуватися сучасних проблемах кримінального права, аналізувати їх та висловлювати власну думку щодо причин і варіантів вирішення цих проблем; формування практичних навичок правильного застосування Закону України про кримінальну відповідальність під час кваліфікації злочинів.

Вивчення цієї дисципліни має сприяти вихованню поважного ставлення до Закону про кримінальну як важливого засобу захисту людини, її прав та свобод, проголошених Конституцією України, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права» є поглиблене вивчення законодавчих і теоретичних проблем, пов'язаних з сучасними проблемами кримінального права; з'ясування проблемних питань кримінального права; вивчення позицій науковців щодо перспектив вирішення проблемних питань кримінального права; проведення наукового аналізу кримінального законодавства і практики його застосування; виявлення переваг і недоліків пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального законодавства; формування власної думки щодо проблемних питань кримінального права.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

- уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми кримінального права в професійній діяльності;
- здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню злочинів (кримінальних проступків), вживати заходи для їх усунення;
- здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах правоохоронної діяльності;
- здатність кваліфіковано здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності;
- здатність ефективно здійснювати правове виховання;
- спроможність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих для їх виконання, вміння взяти на себе відповідальність за результати виконання поставлених завдань;
- здатність аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час вирішення професійних (наукових) завдань;
- спроможність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять;
- знати та розуміти процеси координації діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також взаємодії з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності;

- узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати;
- аналізувати умови і причини вчинення злочинів, визначати шляхи їх усунення;
- вміти забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням оптимізованих методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- вміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми кримінального права в професійній діяльності;
- використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій в конкретних сферах правоохоронної діяльності;
- здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності;
- здійснювати правове виховання;
- вміти визначено і наполегливо ставити професійні завдання, організовувати підлеглих для їх виконання та брати на себе відповідальність за результати виконання поставлених завдань;
- аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних (наукових) завдань.

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Актуальні проблеми застосування кримінально-правових норм Загальної частини.

ТЕМА 1. Актуальні проблеми попередньої злочинної діяльності.

Спеціальні питання кваліфікації незакінченої злочинної діяльності.

Актуальні та дискусійні питання кваліфікації окремих видів готування до злочину. Кваліфікація невдалої співучасті. Кваліфікація готування до злочину при альтернативному умислі. Кваліфікація готування до злочину при неконкретизованому умислі.

Особливості кваліфікації окремих видів замаху на злочин. Кваліфікація посягання при «відхиленні дії». Кваліфікація при помилці в об'єкті, предметі, особі потерпілого. Кваліфікація замаху при альтернативному та неконкретизованому умислі. Формула кваліфікації попередньої злочинної діяльності. Юридичне значення добровільної відмови від вчинення злочину. Умови правомірності добровільної відмови. Особливості добровільної відмови на стадії закінченого замаху. Кваліфікація невдалої добровільної відмови. Кваліфікація добровільної відмови співучасників.

ТЕМА 2. Проблеми кримінального права при вчиненні особою декількох злочинів.

Актуальні та дискусійні питання кримінального законодавства у разі множинності злочинів. Види множинності злочинів. Загальні правила

кваліфікації злочинів у разі їхньої множинності.

Одиничний злочин як структурний елемент множинності злочинів. Види одиничних злочинів. Застосування кримінального законодавства щодо триваючих, продовжуваних і складених злочинів .

Повторність злочину та її ознаки. Види повторності. Фактична повторність: повторність тотожних, однорідних та різнорідних злочинів. Застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи повторності злочинів.

Сукупність злочинів та її ознаки. Види сукупності злочинів. Відмежування ідеальної сукупності від одиничного злочину. Відмежування сукупності злочинів від конкуренції норм. Застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи сукупності злочинів.

Рецидив злочину: поняття та ознаки. Види рецидиву. Застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи рецидиву злочинів.

ТЕМА 3. Актуальні проблеми співучасті у злочині.

Співучасть у злочині, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Актуальні проблеми співучасті у злочині.

Спільна участь осіб у виконанні злочину. Зміст цієї ознаки. Суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників. Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Питання про можливість одностороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками. Вольовий момент умислу співучасників. Питання про можливість співучасті в злочинах, які вчинені з необережності. Відмежування співучасті від "необережного спричинення".

Значення мотиву та мети при вчиненні злочину у співучасті.

Актуальні питання щодо видів співучасників та їх визначення у Кримінальному кодексі України. Загальні питання кваліфікації діянь окремих співучасників.

Виконавець та співвиконавець злочину⁷ Організатор злочину. Підбурювач до злочину. Способи підбурювання. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки підбурювання. Пособник злочину. Види пособництва. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки пособництва. Відмежування

пособництва від підбурювання. Актуальні питання причетності до злочину. Види причетності: переховування, недонесення, потурання (ч. 6 і 7 ст. 27 КК). Відповідальність за причетність до злочину.

Форми співучасті. Вчинення злочину групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою та злочинною організацією.

Дискусійні питання кваліфікації різних форм співучасті. Особливості кваліфікації діянь учасників організованої групи чи злочинної організації.

Підстави та межі відповідальності співучасників. Залежність відповідальності учасників від дій виконавця.

Відповідальність та кваліфікація дій співучасників при різних формах співучасті. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи і злочинної організації.

Призначення покарання співучасникам.

Спеціальні питання відповідальності співучасників. Посереднє виконавство (виконання). Співучасть у злочині зі спеціальним суб'єктом. Провокація злочину.

Актуальні питання ексцесу виконавця. Види ексцесу виконавця.

Кваліфікація дій співучасників при ексцесі. Невдале підбурювання та пособництво. Спеціальні питання кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті (ексцес виконавця, співучасть із спеціальним суб'єктом, провокація злочину).

Актуальні питання добровільної відмови співучасників. Добровільна відмова виконавця. Відповідальність інших співучасників при добровільній відмові виконавця. Особливості добровільної відмови підбурювача та пособника.

Особливості кваліфікації за наявності одночасно ознак співучасті у злочині та причетності до злочину.

Дискусійні питання кваліфікації добровільної відмови від доведення злочину до кінця при співучасті.

ТЕМА 4. Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння.

Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння, їх поняття та види. Обставини, що виключають злочинність діяння, які передбачені Кримінальним кодексом України, іншими законодавчими актами (зокрема, Законом України «Про Національну поліцію») та кримінально-правовою доктриною.

Актуальні проблеми необхідної оборони, її поняття та умови правомірності. Правова оцінка заподіяння (завдання) шкоди при так званій «передчасній» і «запізнілій» обороні. Оцінка використання зброї та інших пристосувань, що вживаються для захисту від посягання.

Завдання шкоди при необхідній обороні тому, хто посягає. Мета необхідної оборони – захист від суспільно небезпечних посягань. Співрозмірність необхідної оборони.

Врахування суб'єктивного ставлення особи, яка захищається до заподіяння шкоди. Оцінка стану сильного душевного хвилювання, викликаного суспільно небезпечним нападом.

Перевищення меж (ексцес) необхідної оборони. Його поняття і ознаки. Відповідальність за ексцес оборони. Уявна оборона. Диференціація відповідальності при уявній обороні.

Актуальні проблеми затримання особи, що вчинила злочин, її підстави й ознаки. Вимушений характер завдання шкоди злочинцю при його затриманні. Відповідальність за завдання шкоди при затриманні небезпечного вчиненого посягання й обставинам затриманої особи до шкоди, що була

завдана. Відповідальність за заподіяння шкоди, що не була необхідною для затримання злочинця.

Актуальні проблеми крайньої необхідності, її підстави й ознаки. Загрожуюча небезпека і неможливість її усунення інакше як шляхом завдання шкоди – підстави крайньої необхідності.

Джерела небезпеки. Завдання шкоди інтересам так званих “третьох осіб”. Вимушеність завдання шкоди у стані крайньої необхідності. Об’єктивні ознаки крайньої необхідності. Характер дій у стані крайньої необхідності. Своєчасність крайньої необхідності. Межі завдання шкоди у стані крайньої необхідності. Врахування суб’єктивного ставлення особи до шкоди, яка заподіюється у стані крайньої необхідності. Відповідальність за заподіяння шкоди більш значної, ніж відвернута за крайньої необхідності.

Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони й затримання злочинця.

Актуальні проблеми фізичного або психічного примусу. Поняття та зміст цих обставин. Умови за яких є наявною та за яких виключається злочинність діяння, скоєного внаслідок фізичного або психічного примусу.

Актуальні проблеми виконання наказу або розпорядження. Поняття, зміст та правове значення цих обставин. Умови, що виключають злочинність діяння внаслідок виконання наказу чи розпорядження. Кримінальна відповідальність за вчинення умисного злочину під час виконання явно незаконного наказу або розпорядження.

Актуальні проблеми діяння, пов’язаного з ризиком. Поняття виправданого ризику та його зміст. Умови, за наявності яких ризик є виправданим. Відповідальність за невинуватий ризик.

Актуальні проблеми виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності. Умови звільнення від відповідальності за вимушене заподіяння шкоди. Кримінальна відповідальність за вчинення умисного особливо тяжкого злочину та тяжкого злочину під час виконання спеціального завдання.

ТЕМА 5. Актуальні проблеми інших заходів кримінально-правового характеру.

Поняття та мета інших заходів кримінально-правового характеру. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру: надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку; госпіталізація до психіатричного закладу із звичайним наглядом; госпіталізація до психіатричного закладу з посиленням нагляду; госпіталізація до психіатричного закладу із суворим наглядом. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Порядок та правові підстави таких дій. Припинення застосування примусових заходів медичного характеру через змінення психічного стану особи на краще.

Примусове лікування, його поняття та умови призначення. Види спеціальних лікувальних установ, що здійснюють примусове лікування.

Спеціальна конфіскація. Випадки застосування спеціальної конфіскації. Штраф, ліквідація, конфіскація як заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Розділ 2. Актуальні проблеми застосування кримінально-правових норм Особливої частини.

ТЕМА 6. Актуальні проблеми злочинів проти життя та здоров'я особи.

Актуальні проблеми злочинів проти життя. Загальна характеристика і види. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони. Конституція України про охорону життя та здоров'я особи.

Поняття вбивства та його види. Ознаки вбивства. Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину. Характерні ознаки такого вбивства.

Актуальні проблеми умисного вбивства за обтяжуючих обставин. Конструкція складу цього злочину. Класифікація обставин, що обтяжують умисне вбивство та їх зміст.

Актуальні проблеми умисного вбивства за пом'якшуючих обставин і його види.

Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Конструкція складу цього злочину. Протизаконне насильство, систематичне знущання, тяжка образа. Стан сильного душевного хвилювання та раптовість виникнення такого стану. Особливості змісту умислу в цьому злочині.

Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Конструкція складу цього злочину. Потерпілий та час вчинення злочину. Суб'єкт злочину. Відповідальність співучасників.

Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Конструкція складу цього злочину. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.

Вбивство через необережність. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину. Відмежування цього виду вбивства від інших злочинів, поєднаних із заподіянням смерті потерпілому. Кваліфікуюча ознака такого вбивства.

Доведення до самогубства. Жорстке поводження, шантаж, примус до протиправних дій або систематичне приниження людської гідності як ознаки об'єктивної сторони. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Актуальні проблеми злочинів проти здоров'я. Загальна характеристика й види. Здоров'я людини як безпосередній об'єкт посягання.

Поняття й види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Критерії для визначення тяжкості тілесних ушкоджень.

Актуальні проблеми умисного тяжкого тілесного ушкодження. Поняття тяжкого тілесного ушкодження і його види. Зміст ознак тяжкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки цього злочину. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження і його ознаки. Кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Умисне тяжке тілесне ушкодження за пом'якшуючих обставин.

Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Протизаконне насильство та тяжка образа. Стан сильного душевного хвилювання й раптовість виникнення такого стану.

Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Психічне ставлення суб'єкта до заподіяння тяжких тілесних ушкоджень.

Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження, його види та ознаки.

Побої і мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень. Кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Актуальні проблеми катування. Поняття катування. Мета вчинення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Характеристика об'єктивних і суб'єктивних ознак цього злочину.

Погроза вбивством. Реальність погрози як умова відповідальності за цей злочин. Кваліфікуюча ознака цього злочину.

Актуальні проблеми зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Диференціація відповідальності за вчинення цього злочину. Кваліфікуючі ознаки та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Суб'єктивні ознаки злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Предмет цього злочину. Суб'єкт злочину.

Зараження венеричною хворобою. Поняття венеричної хвороби. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Незаконне проведення абортів або стерилізації. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Актуальні проблеми залишення в небезпеці. Момент закінчення злочину.

Свідомість як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Відмінність цього злочину від залишення в небезпеці.

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Момент закінчення злочину. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Незаконна лікувальна діяльність. Конструкція складу злочину. Суб'єкт злочину.

Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Зміст завідомості. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Наслідки злочину. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака злочину.

Порушення прав пацієнта. Конструкція складу злочину. Суб'єкт злочину.

Незаконне проведення дослідів над людиною. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Конструкція складу злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Насильницьке донорство. Насильство та обман. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Незаконне розголошення лікарської таємниці. Наслідки злочину. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони.

ТЕМА 7. Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи. Їх загальна кримінально-правова характеристика та види.

Актуальні проблеми зґвалтування.. Поняття добровільної згоди потерпілої особи. Потерпілий від злочину. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Сексуальне насильство. Фізичне і психічне насильство як ознака об'єктивної сторони. Поняття безпорадного стану потерпілої особи. Потерпілий від злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину. Співвідношення цього злочину із зґвалтуванням.

Примушення до вступу в статевий зв'язок. Поняття примушування. Потерпілий від злочину. Момент закінчення цього злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Актуальні проблеми статевих зносин з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Потерпілий від злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

ТЕМА 8. Актуальні проблеми злочинів проти власності.

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти власності.

Актуальні проблеми корисливих злочинів проти власності, пов'язаних з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб.

Крадіжка. Поняття та ознаки. Предмет крадіжки та інших корисливих злочинів проти власності. Розмір предмета крадіжки та його вплив на відмежування крадіжки від дрібного викрадення чужого майна (ст. 51 КУпАП). Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Особливості примітки до ст. 185 КК України. Відмежування від суміжних злочинів (грабежу тощо).

Грабіж. Поняття й ознаки. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (крадіжки, розбою та ін.).

Розбій. Поняття та ознаки. Особливості складу злочину за конструкцією об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (грабежу, бандитизму та ін.).

Вимагання. Поняття й ознаки. Предмет вимагання. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (розбою, примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань).

Шахрайство. Поняття й ознаки. Предмет шахрайства. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (шахрайства з фінансовими ресурсами тощо).

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення. Поняття та ознаки розтрата. Поняття й ознаки заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Актуальні проблеми корисливих злочинів проти власності, не пов'язаних з обертанням майна на користь винного або інших осіб

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Ознаки діяння. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від шахрайства.

Привласнення особою чужого або знайденого майна, що випадково опинилося у неї. Особливості предмета злочину. Ознаки діяння. Особливості суб'єктивної сторони. Відмінність від розкрадання.

Придбання або збування майна, завідомо здобутого злочинним шляхом. Ознаки діяння. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від співучасті у розкраданні.

Актуальні проблеми некорисливих злочинів проти власності.

Умисне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Необережне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Момент закінчення злочину. Наслідки. Суб'єктивні ознаки злочину.

Погроза знищення майна. Види діяння. Особливості способу. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки злочину.

Актуальні проблеми інших злочинів проти власності.

ТЕМА 9. Актуальні проблеми злочинів проти громадського порядку та моральності.

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти громадського порядку та моральності.

Групове порушення громадського порядку. Види дій, що утворюють об'єктивну сторону злочину. Конструкція складу злочину. Момент закінчення злочину. Обов'язкові ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Відмежування від масових заворушень та хуліганства.

Масові заворушення. Діяння, що утворюють об'єктивну сторону злочину. Конструкція складу злочину. Момент закінчення злочину. Обов'язкові ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Суспільно небезпечні наслідки як кваліфікуюча ознака злочину. Відмежування масових заворушень від групового порушення громадського порядку та хуліганства.

Хуліганство. Поняття особливої зухвалості та виняткового цинізму. Ознаки об'єктивної сторони злочину. Момент закінчення злочину. Ознаки суб'єктивної сторони злочину. Поняття хуліганського мотиву. Суб'єкт злочину. Співучасть як кваліфікуюча ознака. Спеціальний рецидив як обставина, що обтяжує відповідальність.

Поняття опору представникові влади або представникові громадськості. Поняття вогнепальної зброї. Поняття холодної зброї. Поняття предмету, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого. Відмежування хуліганства від інших злочинів проти громадського порядку.

Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Предмет злочину. Поняття порнографічних предметів. Діяння, що утворюють об'єктивну сторону. Конструкція складу злочину. Момент закінчення злочину. Ознаки суб'єктивної сторони. Спеціальна мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки. Кіно- та відеопродукція, комп'ютерні програми порнографічного характеру як предмети злочину, що обтяжують відповідальність. Збут вказаних предметів неповнолітнім як кваліфікуюча ознака. Множинність та співучасть як особливо кваліфікуючі ознаки.

Примушування неповнолітніх до участі у створенні творів порнографічного характеру як вид злочинної діяльності, що обтяжує відповідальність.

Сутенерство або примушування чи втягнення до заняття проституцією. Поняття сутенерства. Поняття примушування. Конструкція складу злочину.

Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Наслідки цього злочину. Момент закінчення злочину. Суб'єкт злочину.

ТЕМА 10. Актуальні проблеми злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Поняття, загальна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Зловживання владою або службовим становищем. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки злочину.

Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Відмежування від зловживання владою або службовим становищем. Об'єктивні ознаки злочину. Суб'єкт злочину.

Службове підроблення. Об'єктивна сторона злочину. Відмежування від підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів. Суб'єкт злочину.

Актуальні проблеми службового підроблення (ст. 366 КК) відмежування від декларування недостовірної інформації (ст. 366-1КК).

Декларування недостовірної інформації. Предмет злочину. Момент закінчення злочину. Об'єктивні ознаки злочину. Суб'єктивні ознаки злочину.

Службова недбалість. Об'єктивна сторона злочину. Суб'єктивні ознаки.

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст.368 КК) і суміжні злочини.

Кваліфікаційна характеристика прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Предмет злочину. Момент закінчення. Суб'єктивні ознаки злочину. Відмежування від одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації.

4. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Актуальні проблеми кримінально-правових норм Загальної частини.												
ТЕМА 1. Актуальні проблеми попередньої злочинної діяльності.	12	2	4	-	-	6	12					12
ТЕМА 2. Проблеми кримінального права при вчиненні особою декількох злочинів.	10	2	2	-	-	6	12		2			10
ТЕМА 3. Актуальні проблеми співучасті у злочині.	10	2	2	-	-	6	12	2				10
ТЕМА 4. Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння.	14	2	4	-	-	8	12	2				10
ТЕМА 5. Актуальні проблеми інших заходів кримінально-	8	2	2			6	12					12

правового характеру.												
Разом за Розділом 1	56	10	14			32	60	4	2			54
Розділ 2. Актуальні проблеми застосування кримінально-правових норм Особливої частини.												
ТЕМА 6. Актуальні проблеми злочинів проти життя та здоров'я особи.	14	2	4	-	-	8	14	2				12
ТЕМА 7. Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.	12	2	4			6	12		2			10
ТЕМА 8. Актуальні проблеми злочинів проти власності.	14	2	4			8	14	2				12
ТЕМА 9. Актуальні проблеми злочинів проти громадського порядку та моральності.	12	2	4			6	10					10
ТЕМА 10. Актуальні проблеми злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.	12	2	2			8	10					10

Разом за Розділом 2	64	10	18			36	60	4	2			54
Усього годин	120	20	32			68	120	8	4			108
ІНДЗ												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	120	20	32			68	120	8	4			108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Актуальні проблеми попередньої злочинної діяльності.	4	
2.	Проблеми кримінального права при вчиненні особою декількох злочинів.	2	2
3.	Актуальні проблеми співучасті у злочині.	2	
4.	Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння.	4	
5.	Актуальні проблеми інших заходів кримінально-правового характеру.	2	
6.	Актуальні проблеми злочинів проти життя та здоров'я особи.	4	
7.	Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.	4	2
8.	Актуальні проблеми злочинів проти власності.	4	
9.	Актуальні проблеми злочинів проти громадського порядку та моральності.	4	
10.	Актуальні проблеми злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.	2	
	Разом	32	4

6. Теми практичних занять

Не передбачено

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		денна форма	заочна форма
1.	Актуальні проблеми попередньої злочинної діяльності.	6	
2.	Проблеми кримінального права при вчиненні особою декількох злочинів.	6	
3.	Актуальні проблеми співучасті у злочині.	6	
4.	Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння.	8	
5.	Актуальні проблеми інших заходів кримінально-правового характеру.	6	
6.	Актуальні проблеми злочинів проти життя та здоров'я особи.	8	
7.	Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.	6	
8.	Актуальні проблеми злочинів проти власності.	8	
9.	Актуальні проблеми злочинів проти громадського порядку та моральності.	6	
10.	Актуальні проблеми злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.	8	
	Разом	32	

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права»:

навчальні заняття, самостійна робота студентів, робота в науковій бібліотеці ЦДПУ імені В. Винниченка та мережі Інтернет, контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

- лекція;
- семінарське заняття;
- консультація;
- екзамен.

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, дослідницький, аналітичний, індуктивний, дедуктивний

За основними етапами процесу: формування знань, формування умінь і навичок, застосування знань, узагальнення, закріплення, перевірка.

За системним підходом: стимулювання та мотивація, контроль та самоконтроль.

За джерелами знань: словесні (розповідь, пояснення, лекція) і наочні (демонстрація, ілюстрація).

За рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання.

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

11.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння,

висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;

- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми розділу на *семінарському занятті - 4 балів*:

- **4 б.** ставиться, коли магістр повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на нормативно-правові акти, літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Магістр робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **3-2 б.** ставиться, коли магістр засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей при посиланні на нормативно-правові акти.

- **1 б.** ставиться магістру, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

До 5-ти балів магістр може отримати за виконані завдання *самостійної роботи* з тем розділу, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 2-х балів ставиться магістру, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

1 бал ставиться магістру, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми;

Якщо магістр жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0** балів.

За рішенням кафедри магістрам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Магістр, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав *поточних оцінок*, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях магістр може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

11.2. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль проводиться на останньому занятті кожного розділу. Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати одну академічну годин.

Форми проведення підсумкових контролів під час вивчення дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права»:

- комплексне тестування.

До підсумкових контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Дві КР передбачено за результатами вивчення тем розділу 1 і розділу 2. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання двох варіантів. Кожний варіант містить 10 питань. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання завдань підсумкового контролю магістр отримує **контрольну підсумкову оцінку** (кількість балів), яка враховується в процесі розрахунків оцінки за розділ. Нарахування балів за контрольну роботу: одна правильна відповідь – 0,5 балів. Максимальна кількість балів - **5**;

У процесі виконання контрольних завдань магістр може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Магістрові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими магістрами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення магістром установлених правил виконання контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки КР доводяться до відома магістрів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання КР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Студент, який не з'явився на підсумковий контроль за розділом (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за **розділ** (підсумкова оцінка) визначається як:

- *сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової контрольної роботи (тестів).*

11.3. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З означеної дисципліни передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової оцінки як суми підсумкових оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх розділів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, підсумкового контролю (максимум 60 балів), яка сумується до кількості балів, які отримав магістр на екзамені (максимум 40 балів).

Усім магістрам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний

результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03) та Залікову книжку магістра (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, магістр обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2				
Теми 1-5	Сам. робота	Підсумкова КР	Теми 6-10	Сам. робота	Підсумкова КР		Підсумкова семестрова
20	5	5	20	5	5	40	100

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (офіційний текст) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/en/content/constitution.html>.
3. Кримінальний кодекс України 2001 року (офіційний текст) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Актуальні проблеми кримінального права: навч. посіб. / В.М.Попович, П.А.Трачук, А.В.Андрушко, С.В.Логін. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 256 с.
5. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування: монографія /В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової – Харків : Право, 2017. – 400с.
6. Кваліфікація злочинів, підслідних органам внутрішніх справ : навч. посіб. / За заг. ред. В. В. Коваленка; за наук. ред. О. М. Джужи та А. В. Савченка. – К. : Атіка, 2011. – 648 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.]; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2015. – 528 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.]; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2015. – 680 с.
9. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : [підручник] / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко (5-те вид., переробл.) / за заг. ред. проф. Шакуна В. І. – К. : Алерта, 2013. – 320 с.
10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 9-те вид., переробл. та доповн. – К. : Юридична думка, 2012. – 1316 с.
11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Грищук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 1064 с.
12. Савченко А. В. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини (у схематичних діаграмах) [текст] : навч. посіб. / А. В. Савченко, Ю. Л. Шуляк. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 312 с.
13. Строган А. Ю. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності : навч. посіб. / А. Ю. Строган. – К. : Атіка, 2007. – 424 с.
14. Судово-практичний коментар до Кримінального кодексу України : упор. та автор передмови М. І. Хавронюк. – К. : Юрисконсульт, 2006. – 550 с.
15. Судово-практичний коментар Кримінального кодексу України. [текст] / За заг. ред. Савченка А. В. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 1272 с.
16. Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи. Ю. В. Баулін, М. В. Буроменський, В. В. Голіна, В. К. Грищук,

О. В. Зайчук, В. О. Навроцький, О. В. Наден, Ю. В. Нікітін, Н. М. Оніщенко, Ю. А. Пономаренко, М. І. Хавронюк, О. В. Харитонова, В. І. Шакун – Київ: ВАІТЕ, 2015. – 688 с.

17. Постанови Пленуму Верховного Суду України (2002–2009 рр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs>.

Підручники

1. Кримінальне право України. Загальна частина : Підручник / [Ю. В. Александров, В. І. Антипов, О. О. Дудоров та ін.] ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – [вид. 5-те, переробл. та допов.]. – К. : Атіка, 2009. – 408 с.

2. Кримінальне право України. Загальна частина : Підручник / П. Л. Фріс. – [2-ге вид., доп. і перероб.] – К. : Атіка, 2009. – 512 с.

3. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посібник / Михайленко П. П., Кузнецов В. В., Михайленко В. П., Опалинський Ю. В.; [За ред. П. П. Михайленко] – К. : СПД Карпук С. В. – 2006. – 440 с.

4. Кримінальне право України: Загальна частина. Підручник / Алієва О. М., Гаврильченко Л. К., Гончар Т. О., Заркуа Л. Д. та ін.; Відп. ред. Стрельцов Є. Л. – [4-е вид.] – Х. : Одиссей, 2009. – 312 с.

5. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Баулін Ю. В., Борисов В. І., Кривоченко Л. М. та ін.; За ред. Сташиса В. В., Тація В. Я. – 4-е вид., перероб. і доповн. – К. : Право, 2010. – 456 с.

6. Кримінальне право України: Курс тестових завдань : навч. посіб. / О. М. Джу́жа, В. В. Кузнецов, В. І. Осадчий, В. С. Пługатир, М. В. Сийпюкі ; За заг. ред. д. ю. н., проф. В. В. Коваленка. – К. : КНТ; Самміт-Книга, 2012. – 368 с.

7. Кримінальне право України. (Загальна частина) : [підручник] / Бабенко А. М., Вапсва Ю. А., Грищук В. К. та ін. / За заг. ред. О. О. Бандурки. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2011. – 378 с.

8. Кримінальне право України. (Особлива частина) : [підручник] / Бабенко А. М., Вапсва Ю. А., Грищук В. К. та ін. / За заг. ред. О. О. Бандурки. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2011. – 432 с.

Навчальні посібники

1. Бурчак Ф. Г. Кваліфікація преступлений. [2-е изд., доп.] / Бурчак Ф. Г. – К. : Политиздат України, 1985. – 120 с.

2. Вартилецька І. А. Кримінальне право України. Альбом схем : навч. посібник / Вартилецька І. А., Пługатир В. С. За ред. В. Я. Горбачевського. – К. : Атіка, 2003. – 95 с.

3. Воробей П. А. Захист потерпілого від злочину в кримінально-виконавчому праві : Навчальний посібник / Воробей П. А. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2010. – 176 с.

4. Актуальні проблеми кримінального права : навч. посіб. // Мін-во освіти і науки України; В. М. Попович, П. А. Трачук, А. В. Андрушко, С. В. Логін. – К. : ЮрІнком Інтер, 2009. – 256 с.

5. Вереша Р. В. Вина у кримінальному праві : навчально-методичний вимір : навчальний посібник / Вереша Р. В. – К. : Атіка, 2006. – 408 с.

6. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальне частина: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ: Алерта, 2016. - 352 с.
7. Вереша Р.В. Кваліфікаційне оцінювання суддів: навч. – практ. посіб. Київ: Алерта, 2017. – 386 с.
8. Вереша Р.В. Суб'єктивний елемент злочину: бібліографія. К. : Алерта, 2018. – 110 с.
9. Гришук В.К., Пасєка О.Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: міжнародний досвід та основні теоретичні підходи: наук.-практ. посіб. / В.К. Гришук, О.Ф. Пасєка. – Київ: Юрінком Інтер, 2017. – 296 с.
10. Гришук В.К., Пасєка О.Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: міжнародний досвід та основні теоретичні підходи: монографія / В.К. Гришук, О.Ф. Пасєка. – Київ: 2017. – 314 с.
11. Джужа О. М. Проблеми потерпілого від злочину (кримінологічний та психологічний аспекти) : навчальний посібник / О. М. Джужа, Є. М. Моїсєєв. – К., 1994. – 51 с.
12. Ковітіді О. Ф. Звільнення від кримінальної відповідальності за нормами Загальної частини КК України : [навч. посіб.] / О. Ф. Ковітіді. – Сімферополь : ВД «Квадранал», 2005. – 2005. – 224 с.
13. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посібн. – 3-тє видання / Коржанський М. Й. – К. : Атіка, 2007. – 592 с.
14. Кримінальне право України: [посібник для підготовки до державних екзаменів] / Савченко А. В., Кузнецов В. В. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2011. – 184 с.
15. Кримінальне право України (загальна частина) : [навчальний посібник для ВНЗ]. – 3-є вид. – К. : Правова єдність, Алерта, 2014. – 352 с.
16. Кримінальне право України : курс тестових завдань : [навчальний посібник] / Джужа О. М., Кузнецов В. В., Осадчий В. І., Плугатир В. С. та ін. / За заг. ред. Коваленка В. В. – К. : КНТ, 2012. – 368 с.
17. Кримінальне право України. Загальна частина. Альбом схем : навч. посіб / [В. Я. Горбачевський, І. А. Вартилицька, В. С. Плугатир, М. В. Плугатир]. – К. : Алерта, 2015. – 212 с. О. В. Микитчик,
18. Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем: [навч. посіб] / [В. Я. Горбачевський, І. А. Вартилицька, О. В. Микитчик, В. С. Плугатир, М. В. Плугатир]. – К. : Алерта, 2015. – 576 с.
19. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти життя та здоров'я особи : проблеми кваліфікації та відмежування від суміжних складів злочинів [Текст] : наук.-практ. посібник / А. О. Данилевський, Г. Є. Болдарь; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ. ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2011. – 152 с.
20. Маляренко В. Т. Амністія та помилування в Україні : [навч. посібник] / Маляренко В. Т., Музика А. А. – К. : Атака, 2007. – 700 с.
21. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України : навч. посіб. / В. Я. Тацій. – Х. : 1994. – 76 с.
22. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : [навч. посібник]. – 2-ге вид. / В. О. Навроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.

- 23.Новицький Г. В. Поняття і форми співучасті у злочині за кримінальним правом України : [наук.-практ. посіб.] / Новицький Г. В. – К. : Вища школа, 2001. – 95 с.
- 24.Новоселов Г. П. Учение об объект преступления. Методологические аспекты / Новоселов Г. П. – М. : Изд-во НОРМА, 2001. – 208 с.
- 25.Пионтковский А. А. Учение о преступлении по советскому уголовному праву / Пионтковский А. А. – М. : Государственное издательство юридической литературы, 1961. – 366 с.
- 26.Письменський Є. О. Звільнення від покарання та його відбування : коментар до кримінального законодавства та практики його застосування / Є. О. Письменський; МВС України, Луган. держ ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. – 216 с.
- 27.Пономаренко Ю. А. Види наказаний по уголовному праву Украины : Монография / Пономаренко Ю. А. – Х., Издательство «ФИНН», 2009. – 344 с.
- 28.Рарог А. И. Вина в советском уголовном праве / Рарог А. И. – Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 1987. – 186 с.
29. Рарог А. И. Квалификация преступлений по субъективным признакам / Рарог А. И. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2003. – 279 с.
30. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика) [текст] навч. посіб. / А. В. Савченко. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 168 с.
- 31.Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір No 45706. Україна, Державна служба інтелектуальної власності України. Програмний продукт «Мультимедійний навчальний посібник «Кримінальне право. Загальна частина» / Савченко А. В., Кісілюк Е. М., Процюк О. В., Вартилицька І. А., Микитчик О. В., Кришевич О. В., Кузнецов В. В., Смаглюк О. В., Приходько Т. М., Вільхова Л.Є. ; авторські майнові права належать НАВС, дата реєстрації 20.09.2012.
- 32.Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір No 46225. Україна, Державна служба інтелектуальної власності України. Програмний продукт «Мультимедійний навчальний посібник «Кримінальне право. Особлива частина» / Савченко А. В., Кісілюк Е. М., Процюк О. В., Вартилицька І. А., Микитчик О. В., Кришевич О. В., Кузнецов В. В., Смаглюк О. В., Копотун І. М., Вільхова Л. Є. ; авторські майнові права належать НАВС, дата реєстрації 02.11.2012.
- 33.Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США : [навч. посіб.] / Старовойтова Ю. Г. – К : Атіка, 2012. – 104 с.
- 34.Уголовное право зарубежных государств. Общая часть : учеб. пособ. / под. ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М. : Омега-Л, Институт международного права и экономики им. А. С. Грибоедова, 2003. – 576 с.
- 35.Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть : учеб. пособ. / под ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М. : Издательский дом «Камерон», 2004. – 528 с.

36. Українське кримінальне право. Загальна частина : [підручник] / за ред. В. О. Навроцького. – К. : ЮрінкомІнтер, 2013. – 712 с.

37. Хохлова І. В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : [навч. посіб.] / І. В. Хохлова, О. П. Шем'яков. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 256 с.

38. Хряпінський П. В. Заохочувальні норми у кримінальному законодавстві України. Навчальний посібник / Хряпінський П. В. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 192 с.

Монографії

1. Батиргареева В. С. Рецидивна злочинність в Україні : соціально-правові та кримінологічні проблеми : монографія / Батиргареева В. С. – Х. : «Право», 2009. – 576 с.

2. Баулін Ю. В. Обстоятельства, исключают преступность деяния / Баулін Ю. В. – Х. : Основа, 1991. – 360 с.

3. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності : Монографія / Баулін Ю. В. – К. : Атіка, 2004. – 296 с.

4. Берзін П. С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення : Монографія / Берзін П. С. – К. : Дакор, 2009. – 736 с.

5. Берзін П. С. Київська школа кримінального права (1834-1960 р.р.) : історико-правове дослідження : [монографія] / Берзін П. С. – К. : КНТ, 2008. – 436 с.

6. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів : [монографія] / Л. П. Брич. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. – 712 с.

7. Віскунов В. В. Кримінальна відповідальність за знищення, підробку або заміну номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу : монографія / В. В. Віскунов ; наук. ред. д-р юрид. наук, проф. О. М. Костенко; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. – 224 с.

8. Вознюк А. А. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності учасників організованих злочинних об'єднань : монографія / А. А. Вознюк. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2015. – 236 с.

9. Воробей П. А. Кримінально-праве ставлення в вину : [монографія] / Воробей П. А. – К. : Атіка, 2009. – 176 с.

10. Воробей П. А. Теорія і практика кримінально-правового ставлення в вину : [монографія] / Воробей П. А. – К. : Видавництво Національної академії внутрішніх справ України, 1997. – 184 с.

11. Глистин В. К. Проблемы уголовно-правовой охраны общественных отношений (объект и квалификация преступлений) / Глистин В. К. – Л. : Изд.-во Ленингр. ун-та, 1979. – 127 с.

12. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні : феномен, детермінація, запобігання [Текст] : монографія / Б. М. Головкін;

наук. консультант В.В.Голіна; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. – Х.: Право, 2011. – 244 с.

13. Данилевська Ю. О. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення : проблеми кримінально-правової кваліфікації: практ. пос. / Данилевська Ю. О., Каменський Д. В. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. – 288 с.

14. Діденко В. П. Історія кримінального права України : [монографія] / Діденко В. П. – К., ВБ “Аванпост-Прим”, 2009. – 164 с.

15. Дудоров О. О. Кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво : [монограф.] / Дудоров О. О., Мовчан Р. О. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. – 400 с.

16. Дудоров О. О. Кримінально-правова характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи: [наук.-практ. пос.] / Дудоров О. О. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 352 с.

17. Ємельянов М. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство : монографія / Ємельянов М. В. – Х. : Видавництво «Право», 2014. – 176 с.

18. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз) : [монографія] : Харківський нац. ун-т внутр. справ. – Х. : Одіссеї, 2013. – 376.

19. Заславська М. Г. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей : соціальна обумовленість і склад злочину : [монографія] / Заславська М. Г. – Х. : Видавництво «Право», 2013. – 216 с.

20. Зінченко І. О. Множинність злочинів : поняття, види, призначення покарання : монографія / за заг. ред. проф. В. І. Тютюгіна. – Харків : Фінн, 2008. – 336 с.

21. Зінченко О. І. Одиначні злочини: поняття, види, кваліфікація : монографія / Зінченко О. І., Тютюгін В. І. – Харків : «Фінм», 2010. – 256 с.

22. Злобин Г. А. Умысел и его формы / Злобин Г. А., Никифоров Б. С. – М. :Юрид. лит., 1972. – 264 с.

23. Калмиков Д. О. Кримінальна та адміністративна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами : [монографія] / Калмиков Д. О., Данилевський А. О. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. – 616 с.

24. Камликов Д. О. Кримінальна відповідальність за експлуатацію дітей : монографія / Д. О. Камликов; наук. ред. д-р юрид. наук, проф. М. І. Хавронюк; МВС України, Луган. держ ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. – 560 с.

25. Киричко В. М. Кримінальна відповідальність за корупцію / Киричко В. М. – Х. : Право, 2013. – 424 с.

26. Коржанский Н. И. Объект и предмет уголовно-правовой охраны / Коржанский Н. И. – М. : Акад. МВД СССР, 1980. – 248 с.

27. Корчевський М. В. Кримінально-правова охорона інформаційної безпеки : [монографія] / М. В. Корчевський. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. – 528 с.

28. Кримінальна відповідальність за хуліганство: національний та зарубіжний досвід : Монографія / Кузнецов В. В., Бабаніна В. В., Кузнецова Л. О. – К. : ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2013. – 268 с.

29. Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин, вчинених із залученням неповнолітніх та щодо неповнолітніх / Савченко А. В., Вартилицька І. А., Семенюк О. О., Луцак О.О. : [монографія]. – К. : НАВС, 2016. – 267 с.

30. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений / Кудрявцев В. Н. – М. : Юридическая литература, 1972. – 352 с.

31. Кузнецов В. В. Кримінально-правова охорона громадського порядку в українському вимірі : монографія / Кузнецов В.В. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2012. – 908 с.

32. Куц В. М. Кримінальна відповідальність за незаконне використання електричної або теплової енергії : монографія / В. М. Куц, Ю. В. Кириченко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 160 с.

33. Луценко Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України: монографія / Ю. В. Луценко. – Х. : Право, 2015. – 200 с.

34. Максимович Р. Л. Поняття службової особи у кримінальному праві України: [монографія] / Максимович Р.Л. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2008. – 304 с.

35. Мелешко Н. П. Уголовно-правовые системы России и зарубежных стран (криминологические проблемы сравнительного правоведения, теории, законодательная и правоприменительная практика) / Н. П. Мелешко, Е. Г. Тарло. – М. : Издательство “Юрлитинформ”, 2003. – 304 с.

36. Микитчик О. В. Філософія злочину : [монографія] / Микитчик О. В. – К. : Київський національний університет внутрішніх справ, 2006. – 188 с.

37. Михайленко П. П. Рецидивна злочинність в Україні : [монографія] / Михайленко П. П., Кузнецов В. В., Михайленко В. П. // За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. П. П. Михайленка. – К. : ВБ «Аванпост-прим», 2009. – 168 с.

38. Музика А. А. Покарання за незаконний обіг наркотичних засобів : Монографія / А. А. Музика, О. П. Горох; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Акад. прав. наук, ДНДІ мит. справи. – Хмельницький, 2010. – 255 с.

39. Музика А. А. Примусові заходи медичного і виховного характеру / А. А. Музика. – К. : НАВС України, 1997. – 125 с.

40. Никифоров Б. С. Объект преступления по советскому уголовному праву / Никифоров Б. С. – М., 1960. – 228 с.

41. Нікіфорова Т. І. Обставини, які пом'якшують покарання, за кримінальним правом України / Нікіфорова Т. І. – Х. : Харків юридичний, 2009. – 208 с.

42. Орлеан А. М. Кримінально-правове забезпечення в Україні охорони людини від експлуатації : [монографія] / Орлеан А. М. – Кам'янець-Подільський : П. П. Буйницький О. А., 2014. – 456 с.

43. Осадчий В. І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності : монографія / Осадчий В. І. – К. : Атіка, 2004. – 336 с.

44. Попрас В. О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України : [монографія] / . – Х.: Право, 2009. – 224 с.

45. Савченко А. В. Злочини у сфері службової діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг. Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України / Савченко А.В., Кришевич О. В. // За заг. ред. В. І. Шакуна. – К.: Алерта, 2012. – 160 с.

46. Савченко А. В. Суспільна моральність як об'єкт злочинних посягань : [монографія] / Савченко А. В., Репецький С. П. – Івано-Франківськ : Тіповід, 2012. – 280 с.

47. Савченко А. В. Кримінальна відповідальність за зґвалтування та насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом : монографія / Савченко А. В., Кузнецов В. В., Москаль Д. П., Сийпловіч М. В.; за заг. ред. д.ю.н., проф. О. М. Джужи. – Ужгород : ТОВ «ІВА», 2012. – 272 с.

48. Савченко А. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство в Україні та за кордоном: порівняльно-правове дослідження / Савченко А. В., Шуляк Ю. Л. – К. : Вид-во ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 216 с.

51. Сенаторов М. В. Потерпілий від злочину в кримінальному праві : [монографія] / Сенаторов М. В. / За наук. ред. В. І. Борисова. – Х. : Право, 2006. – 208 с.

52. Сердюк П. П. Теоретичні й методологічні проблеми сучасного кримінального права : монографія / П. П. Сердюк. – Запоріжжя : Акцент Інвест-Трейд, 2012. – 800 с.

53. Созанський Т. І. Кваліфікація сукупності злочинів : [монографія] / Т. І. Созанський. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 240 с.

54. Старук Ю. О. Кримінальна відповідальність за використання майна, здобутого від незаконного обігу наркотиків : [монографія] / Старук Ю. О. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 320 с.

55. Тарарухин С. А. Квалификация преступлений в судебной следственной практике / Тарарухин С. А. – К. : «Юринком», 1995. – 208 с.

56. Терентев В. И. Уголовная ответственность специального субъекта преступления по уголовному праву Украины : [монографія] / Теентьев В. И. // Одесская нац. юрид. академия. – Николаев, 2004. – 189 с.

57. Трайнин А. Н. Общее учение о составе преступления / Трайнини А. Н. – М. : Государственное издательство юридической литературы, 1957. – 363 с.

49. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження : [монографія] / А. В. Савченко. – К. : КНТ, 2007. – 596 с.

50. Савченко А. В. Мотив і мотивація злочину : Монографія / Савченко А. В. – К. : Атіка, 2002. – 144 с.

58. Трайнин А. Н. Состав преступления по советскому уголовному праву / Трайнин А. Н. – М. : Государственное издательство юридической литературы, 1951. – 387 с.

59. Ус О. В. Кримінальна відповідальність за підбурювання до злочину : [монографія] / Ус О. В. – Х. : Видавець Ф О – П Вапнярчук Н. М., 2007. – 264 с.

60. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / Фріс П. Л. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

61. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи : порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : [монографія] / М. І. Хавронюк. – К. : Юрисконсульт, 2006. – 1048 с

62. Чернеток М. П. Виконання майнових покарань : [монографія] / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х., 2006. – 175 с.

63. Шевченко Є. В. Злочини з похідними наслідками / Шевченко Є. В. – Х. : СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. – 216 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.

<http://www.rada.gov.ua>– офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

<http://www.mvs.gov.ua>– офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.

<http://www.court.gov.ua/vscourt>– офіційний веб-портал судової влади в Україні.

<http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого України суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.

<http://www.gr.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.

<http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.

<http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.

<http://www.nbuv.gov.ua>– Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.

3. Формат бланка – А4 (210×297 мм).